

Verdwenen God of zijn afwezige kerk?

Het missio Dei-perspectief

“Nederland is geen christelijke natie meer. Dat is de belangrijkste conclusie uit het onderzoek God in Nederland ...”

Dit bericht onder de NOS kop “Hoe God (bijna) verdween uit Nederland” snijdt diep in ieder christenhart.

Onzin! God kan niet verdwijnen. Het zou juist zijn geweest als de kop las: “Hoe Nederland God verdrong”.

Dit leidt tot zelfonderzoek.

De valkuil voor Christenen is om te projecteren op de kerkverlaters: “wat doen ze verkeerd?” Projectie heeft iets van een Pilatus-houding en is gemakkelijker dan introspectie.

Een betere vraag zou zijn wanneer wij, kerken, onszelf afvragen: “hoe hebben we het zover kunnen laten komen?” En zodoende komen bij een hernieuwde verstaan van Gods doel met de kerk.

Sinds Abraham Kuyper heeft de overheid veel bedieningen van de kerk overgenomen. Wie naar Nederland immigrereert valt het meteen op dat, wat cru uitgedrukt, kerkzijn lijkt te bestaan uit preken, huisbezoek en catechisatie en weinig inbrengt in de maatschappij. Wat is dan nog de relevantie van Gods kerk in de maatschappij? Uitnodigend, appellerend en profetisch? Het scheiden van Woord en daad en het terugdringen van het geloof tot het hart en de ziel worden een onbedoeld gevaar.

Logisch dat de kerk dan een randverschijnsel wordt en God lijkt te verdwijnen. Ze lijkt niet zichtbaar, aanwezig en relevant, terwijl Gods Woord over het gehele leven gaat (Psalm 24:1).

Dit verklaart ten dele waarom het zoeken naar de invulling van de (missionaire) roeping (hoewel een tautologie) van de kerk in Nederland een ongeordend en verwarrend beeld schetst.

Wat nu?

“Ad fontes” riep men in de Reformatie. Terug naar de bron.

De bron is God en niet de kerk. Wie Hij is en wat Hij doet. Wie de kerk steeds eerst probeert te duiden om antwoord te vinden op haar identiteit en roeping komt al snel uit op de kerk als een instituut, als structuur met formalisme tot gevolg. Gevolglijk verdwaal je tussen de regels, verstardeheid of hypes met alle gevolgen van dien.

Terug naar de bron is om wat Aurelius Augustinus in de 4e eeuw de “missio Dei” noemde te herontdekken. Eenvoudig vertaald als “de bediening of het plan van God”. Het beschrijft de bediening van de Drie-eenheid en het zenden van de Zoon door de Vader.

Deze uitdrukking heeft door de eeuwen heen geleid tot een sterke groei van kerken wereldwijd, hoewel het in Nederland nog vrij onbekend is. Wie dit begrijpt getuigt de identiteit en roeping van de kerk in de Bijbel echt te gaan verstaan.

Wat houdt het in?

Dat God zichzelf zendt om de wereld te redden. Hij zendt zijn Zoon en vervolgt dit door de Heilige Geest in de kerk tot aan het einde der tijden te zenden.

Dit ligt aan het hart van Christen-zijn.

Het is als volgt samen te vatten: Voor zijn eer en glorie, verenigt God, door zijn Zoon Jezus Christus en de Heilige Geest, mensen uit alle volken, stammen en talen om Hem eeuwig te dienen en aanbidden tot in zijn nieuwe hemel en aarde.

Als deel van zijn bediening (missie) stuurt God de kerk de wereld in. In zijn plan om de wereld te redden van haar zonden is de kerk zijn instrument om zijn Woord aan alle mensen en volken te bedienen (Mt 28:18-20; Hd 1:8). De kerk heeft hierin een unieke identiteit, maar ook cruciale taak: Gods werktuig om zijn Evangelie te verspreiden.

Met harten, monden en handen leert, de Bijbel overduidelijk. Het doel: dat mensen gered worden en tot Gods eer gaan leven.

De kerk behoort het Woord dus aan en over elk onderdeel van het menselijk leven te bedienen, zoals: bekering, genade, geloofsgroei, het koninkrijk van God, de economie, politiek, sociaal-maatschappelijk, ethiek, techniek en milieu.

Deze horen op het nieuwe leven in Christus gericht te worden (Kol 3:1vv). God is God van het hele leven en niet alleen van de geestelijke levens. De prediking mag dus niet alleen maar op de persoonlijke vergeving van de zonden en geloof in Jezus Christus gericht te zijn, maar moet het verder uitwerken, zoals Paulus een komma (Rm 12:1) na de zonde en verlossing zet en het uitwerkt voor het gehele praktische leven. Daar heeft God een kerk voor, om dit bekend te maken en te laten zien.

De kerk is wezenlijk in Gods bediening aan de wereld, zijn instrument.

Wie de essentie van de missio Dei inziet beseft de urgente roeping tot relevant kerkzijn in de maatschappij. Dan hoeft de kerk niet beschuldigd te worden God voor zichzelf, weg van de maatschappij, te houden. Dan denkt de maatschappij niet dat God verdwenen is, want zijn instrument, zijn bruid, straalt zijn heerlijk licht uit met godsvrucht en goede werken. Denk aan Openbaring 19:7,8: “de bruiloft van het lam is gekomen en zijn bruid staat klaar. Zij mag zich kleden in zuiver, stralend linnen.’ Want dit linnen staat voor al het **goede dat gedaan is door** de heiligen.”

Dr. A. Jansen, Woerden

Ons Kerkblad, Classisblad, CGK classis Utrecht

Maart 2016